

Úvodní stránka>Finance a finanční nároky>Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Švédsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Základní úprava předběžných opatření v občanskoprávních sporech je obsažena v hlavě 15 švédského soudního řádu (rättegångsbalken). Hlavním pravidlem je, že nelze provést žádné donucovací opatření v souvislosti s občanskoprávním nárokem, dokud soud ve věci nevydá rozsudek. Předběžná opatření jsou výjimkou z tohoto pravidla. Obecně mají předběžná opatření za cíl zajistit, aby účastník, který spor prohrál, splnil, co mu bude uloženo nadcházejícím rozhodnutím soudu.

Nejběžnějším předběžným opatřením je zajištění majetku, což znamená, že na návrh lze zajistit majetek, který má u sebe protistrana, nebo protistraně jinak zabránit v tom, aby s ním nakládala.

Podle hlavy 15 § 1 švédského soudního řádu může být rozhodnutí o zajištění majetku vydáno k zajištění budoucího výkonu rozsudku týkajícího se nároku na úhradu pohledávky. Hlavním pravidlem je, aby rozhodnutí o zajištění majetku bylo formulováno tak, aby se zajištění týkalo majetku patřícího dlužníkovi v takové hodnotě, aby bylo možné předpokládat, že pokryje určitou částku pohledávky. Výjimečně lze v rozhodnutí uvést, který majetek má být předmětem výkonu rozhodnutí.

Rozhodnutí o zajištění majetku může být také vydáno k zajištění budoucího výkonu rozsudku týkajícího se nadřazeného práva k určitému majetku (hlava 15 § 2 švédského soudního řádu). Jako příklad takových rozsudků lze uvést takové, které obsahují jednak rozhodnutí o tom, že žalobce je určen jako ten, kdo má nadřazenější právo k určitým akciím než žalovaný, a jednak rozhodnutí o tom, že žalovanému je uloženo ihned akcie vydat.

V hlavě 15 § 3 švédského soudního řádu existuje obecné ustanovení o právu soudu nařídit vhodné opatření k zajištění práva žadatele. Toto ustanovení se používá mj. u zdržovací žaloby. Má se za to, že do působnosti tohoto ustanovení spadá také žaloba na potvrzení, že žalovaný nemá právo pracovat s určitým zbožím uvedeným v konkurenční doložce.

Kromě toho může soud podle hlavy 15 § 4 švédského soudního řádu ve věcech týkajících se nadřazenějšího práva na určitý majetek nařídit navrácení majetku, u něhož došlo k zásahu do vlastnických práv.

Z hlavy 15 § 5 odstavce 3 švédského soudního řádu je dále zřejmé, že předběžných opatření lze za určitých předpokladů vydat jako prozatímní.

Kromě toho existují v určitých oblastech, např. patentovém právu, zvláštní ustanovení o předběžných opatřeních.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Rozhodnutí o nařízení předběžných opatření sděluje soud, u něhož probíhá soudní řízení. Pokud soudní řízení neprobíhá, platí v zásadě stejná ustanovení o příslušném soudu jako pro občanskoprávní spory obecně.

Soud nemůže z vlastního podnětu nařídit předběžná opatření. Je tedy vyžadováno, aby ten, kdo si nařízení předběžného opatření přeje, o něj požádal.

Pokud neprobíhá soudní řízení, musí být návrh podán písemně.

Není nutné právní zastoupení. Řízení u švédských soudů je bezplatné, s výjimkou soudního poplatku, který v současné době činí 450 švédských korun (cca 50 EUR).

2.2 Hlavní podmínky

Předpokladem pro vydání opatření podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu je, aby samotná hlavní otázka (např. nárok na úhradu pohledávky podle § 1) mohla být předmětem soudního řízení nebo přezkoumání jiným podobným postupem, např. rozhodčím řízením.

O zajištění majetku nebo jiném předběžném opatření podle hlavy 15 švédského soudního řádu může být podle Švédského nejvyššího soudu (Högsta domstolen) rozhodnuto i v souvislosti s nárokem, o kterém bude rozhodovat zahraniční soud, má-li být rozhodnutí soudu vykonáno ve Švédsku.

Aby mohlo být nařízeno zajištění majetku podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu, musí být navíc splněno následující:

Navrhovatel musí uvést pravděpodobné důvody nároku vůči jiné osobě, který by se mohl stát předmětem soudního řízení nebo přezkoumání jiným podobným způsobem.

Navrhovatel dále musí prokázat, že se „může důvodně obávat“, že protistrana se skrýváním, zbavováním se majetku nebo jiným postupem bude snažit vyhnout se povinnosti zaplatit dluh (§ 1), že se protistrana zbaví majetku, podstatně ho sníží jeho hodnotu nebo bude s majetkem nakládat jiným způsobem, který poškodí navrhovatele (§ 2), nebo že protistrana vykonáváním určité činnosti nebo podniknutím nebo opomenutím určitých kroků nebo jinak zabrání nebo ztíží výkon práva navrhovatele, nebo významně sníží jeho hodnotu (§ 3).

Aby bylo opatření nařízeno jako prozatímní, je rovněž nutné, aby prodlení bylo spojeno s nebezpečím. Tato formulace znamená, že je ohrožen výkon rozhodnutí, pokud nebude opatření neprodleně nařízeno bez vyslechnutí protistrany. Bude-li opatření nařízeno tímto způsobem, bude rozhodnutí předáno účastníkům řízení a žalovanému bude vyzván, aby se k němu vyjádřil. Po obdržení vyjádření soud bezodkladně rozhodne, zda má být opatření znovu přezkoumáno.

Konečně lze opatření nařídit pouze tehdy, pokud navrhovatel složí jistotu za škodu, která může vzniknout protistraně. Pokud není žadatel schopen složit jistotu, ale zároveň prokáže, že má pro svůj nárok závažné důvody, může ho soud této povinnosti zprostit.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Výkon rozhodnutí o zajištění majetku za účelem úhrady pohledávky spočívá v obstavení majetku do určité hodnoty. V otázce výkonu rozhodnutí platí v zásadě totéž jako pro exekuce. Nejedná se však o prodej majetku.

V zásadě lze obstavit jakýkoliv druh majetku. Může se jednat o nemovitý i movitý majetek.

Něco obstavit nelze, například věci osobní potřeby, tj:

oblečení a jiné předměty pro osobní potřebu dlužníka, do přiměřené hodnoty,

nábytek, domácí spotřebiče a jiné vybavení, které je nezbytné pro chod domácnosti a péči o ni,

pracovní nástroje nebo jiné vybavení nutné pro výdělečnou činnost nebo odborné vzdělávání dlužníka,

osobní majetek, např. čestné medaile a sportovní ceny, které mají pro dlužníka tak velkou osobní hodnotu, že by bylo nepřiměřené je prodat.

Majetek může rovněž spadat pod ochranu zvláštními předpisy. To se může týkat např. náhrady za škody.

Zajištění majetku za účelem úhrady pohledávky nelze použít na mzdu aj., do jejich vyplacení a obstavení.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Pokud byl majetek obstaven pro účely uhrazení pohledávky, nesmí žalovaný majetek zcizovat. Žalovaný s majetkem nesmí nakládat žádným způsobem, který by byl v neprospěch žadatele. Švédský exekuční orgán (Kronofogdemyndigheten) však smí udělit výjimku ze zákazu nakládat s majetkem, existují-li proto zvláštní důvody. Porušení zákazu nakládání s majetkem způsobuje vznik trestní odpovědnosti.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Pokud bylo nařízeno opatření podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu, musí navrhovatel, pokud již žalobu nepodal, ji podat do jednoho měsíce od nařízení opatření. Pokud má být jeho nárok přezkoumán jiným postupem, musí navrhovatel namísto toho přijmout opatření podle daného postupu.

Pokud je opatření nařízeno jako prozatímní, bude rozhodnutí doručeno účastníkům řízení a žalovanému bude uloženo, aby se k němu vyjádřil. Po předložení vyjádření soud bezodkladně rozhodne, zda má být opatření opětovně přezkoumáno.

Opatření bude ihned zrušeno, pokud po jeho nařízení bude složena jistota plnění účel opatření.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Nařídit předběžné opatření lze pouze rozhodnutím, a to pokud je návrh podán v rámci soudního řízení ve věci samé, ale i tehdy, kdy je návrh podán samostatně.

V obou případech se proti rozhodnutí může odvolat zejména ten, proti komu je toto rozhodnutí namířeno. Kdo se chce odvolat proti rozhodnutí okresního soudu (tingsrätt), musí tak učinit písemně do tří týdnů ode dne vynesení rozhodnutí. Pokud rozhodnutí nebylo vyhlášeno při soudním jednání a při soudním jednání nebylo ani sděleno, kdy bude rozhodnutí vyhlášeno, běží lhůta pro odvolání ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Odvolání se podává k odvolacímu soudu (hovrätt), ale je nutno ho doručit okresnímu soudu.

Zamítnul-li okresní soud v občanskoprávním sporu návrh na vydání předběžného opatření podle hlavy 15 švédského soudního řádu, nebo zrušil-li rozhodnutí, kterým bylo toto opatření nařízeno, může odvolací soud předběžné opatření ihned nařídit na dobu neurčitou. Nařídil-li okresní soud takové opatření, nebo rozhodl o předběžné vykonatelnosti rozhodnutí před nabytím právní moci, smí odvolací soud ihned rozhodnout, že rozhodnutí okresního soudu nesmí být vykonáno, a to po dobu neurčitou.

Poslední aktualizace: 06/09/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.